

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

 Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A.: (201) 451-2200
 Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

 "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

 Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, за 3 місяці — \$12.00.
 Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
 Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Лех Валенса перепрошує...

Лех Валенса, електромонтер у портових доках у Гдині біля Гданська, був засновником і довголітнім головою робітничої організації „Солідарність”. Вісім років уперто, послідовно і зручно він боровся проти комуністичного режиму і добився до того, що на базі компромісу з генеральним секретарем Компартії Польщі генералом Войцехом Ярузельським з усіх сателітних країн найперше у Польщі прийшов уряд з демократичним прем'єром і демократами, міністрами законорних справ, освіти й торгівлі. За це Валенсу нагородили Нобелівською грамотою. Але з їдою зростає апетит і Валенса почав критикувати уряд прем'єра Мазовецького, поважного й талановитого адвоката, та проголосив свою кандидатуру на президента. Ярузельський негайно зрікся президентури й не кандидував і Валенса, якого шанували наче національного героя — став президентом. Вийхав з офіційними відвідинами до різних країн і шпилем його кар'єри стала світлина у Білому Домі разом з президентом Джорджом Бушем.

У минулому тижні його світлина знову появилася на першій сторінці „Нью Йорк Таймсу” — цим разом з ізраїльським прем'єром Іцхаком Шаміром. Валенса полетів до Ізраїля і виголосив у тамошньому парламенті — „кнесеті” — промову, в якій перепрошував жидів за польський антисемітизм та особливо за тих поляків, які будімо помагали німцям у Другій світовій війні винищувати жидів. Це був перший у всесвітній історії випадок, що президент якоїсь країни перепрошує за антисемітизм!

Антисемітизм — це феномен, який існує около дві тисячі років, бо зроджений з обвинувачування жидів у смерті на хресті Христа. До найбільшої натури дійшов антисемітизм в Європі в середньовіччі, за т.зв. Святої Інквізиції. Другий Ватиканський Собор за нашого часу проголосив принцип „екumenізму” — толеранції до всіх віровизнань і скасував цю вину прапрапредків теперішніх жидів, які жили ще за римського намісника Пилата і кричали „Распни!”. Антисемітизм, як сказано, це феномен, бо нема другого подібного явища. Антисемітизм Третього Райху Гітлера був расовий, на базі теорії про вищість нордійської раси й заперечення усякої вартості раси семітської. Той абсурд доведено до публічного палення книжок цілком згерманізованих письменників жидівського роду, як Гайне, Цвайг й інші. У Польщі взагалі антисемітизм був слабкий, бо за шляхетської Польщі жиди були всеціло на послугах режиму, а у відродженій Польщі між двома світовими війнами жидівська інтелігенція в масі асимілювалася до польськості. За дикої і жорстокої німецької окупації у Другій світовій війні самі жидівські „Юденрати” у кожному організованому німцями гетто помагали німцям винищувати своїх одновизнаних, думаючи, що цим врятують своє життя. Український антисемітизм був виключно тільки економічний, а не расовий ані національний чи релігійний. Деякі жидівські історики (Шіппер), аналізуючи об'єктивно причини протижидівського вибуху за Хмельницького признають, що його причиною була помилкова поведінка маси жидів на Правобережжі. Загалом жидів цього не признає. Іхньою характеристичною рисою є прозивати кожного антисемітом, хто погоджується у дискусії з жидівським дискусантом у 99-ох справах, але не погоджується в одній справі. Цікава річ: жидівський світ пише й обурюється на антисемітизм — але нема ні однієї відомої книжки про його причини.

Лех Валенса будімо, як ми чули телевізійний коментар, бажав своїм каяттям з'єднати собі жидівський капітал. Ізраїль тепер сам у великій фінансовій скруті, а західні жидівські капіталісти ледве чекають інвестувати свої гроші у сучасний схаотизований терен Польщі. Далі: кажуть, що Валенса дуже впертий і не слухає мудрих порад. Можна передбачити, що ця промова Валенси в ізраїльському парламенті коштуватиме Лехові Валенсі великі клопоти у Польщі. Електромонтер на становищі президента держави не конче мусить бути державним мужем...

Коли хто започатковує війну і виставляє на смерть тисячі, а то й мільйони, людей на смерть і муки, той мусить калькулювати і враховувати чи є шанси виграти, щоб жертви намарне не були. Значити воєнні дії наосліп — злочин. Тому Саддам Гуссейн — злочинець. Він не аналізував шанси виграти досить уторопі, він думав воєнними категоріями проминулої епохи, якщо йдеться про методи і стратегію війни.

Перш усього не взяв до уваги, що ЗСА шойно покляли на коліна Советській Союз і тому мали можливість спрямувати свій увесь воєнний потенціал, наготовлений на випадок війни з СССР, на Близькому Сході. А в суперництві з Кремлем ЗСА могли мати шанс перемогти тільки докваліфіковані технологією, кваліфікаційно зброї. І сліпий бачив, що доки існувала небезпека для Європи зі Сходу, Америка не мала б шансів на успіх на Близькому Сході. Тому політика ЗСА, яка надто односторонньо потурала Ізраїлеві, наражуючи собі тим цілий арабський світ, виглядала менш надто ризикованою, особливо відколі Ірак став мілітарно сильним, а була все ж таки загроза, що Кремль на випадок війни в такий чи інший спосіб стане по стороні арабського світу. Все змінилось із перебудовою, коли вийшла наяву уся немічність Кремля. А це змінило зовсім ситуацію на

Микола Бараболяк

„ЧІПСИ”: АМЕРИКАНСЬКІ І НАШІ

Близькому Сході. Стало наглядним, що СССР не тільки не стане на випадок конфлікту на Близькому Сході по боці арабів, але, як виявилось, навіть засудити на терені ООН усякі прояви арабського націоналізму (а почин Саддама був проявом цього націоналізму) і Саддама в біді не порятує.

Саддам жив ілюзіями передгробачовської міжнародної ситуації. Мав мільйон нову армію, силу танків і бронемашин. Не вірив, що Америка зможе перекинути на тисячі миль тільки вояка і зброї, щоб помірятися із його силами. Та найістотніше ось що: не врахував якості американської технології. Вірив, що вислід війни вирішить конфронтація танків і бронемашин, масовість зброї, як під Сталінградом, і його виграна запевнена. Мислення категоріями минулої епохи — ось причина катастрофи Іраку.

Війна при Перській затоці започаткувала нову епоху воєнного діла. А переділи між епохами в тому ділі становлять сили продукції, економіка. В епоху хліборобства армії не існували. Конфлікти мали джерело у суперництві володарів (феодалів). Вони для ведення війни заклакали васаів, вищих і нижчих. Нарід терпів та на те ніхто не звертав уваги. Вершком такого воювання була Три-

фронтації, де вирішальний фактор-сілкони, „чіпси”. Ці „чіпси” вирішують про скористь, координацію, синхронізацію, точність і прецизність діяння зброї а в тому секрет виграної. „Чіпси” — чудо модерної воєнної техніки. Вони самі шукають і знаходять дорогу до прицілу. Вони потрапляють кошином улізти до ядра прицілу. Саддамові воєнні сили були безборонні проти застосування нової американської технології у воєнних діях. Саддам не тямив, що Америка поклаладла всю надію на технологію, коли б прийшло було до удару з переважними силами Кремля. Саддама побили „чіпси”, хоч змеханізований інтелект, та все ж — інтелект. Той „інтелект” народився в Каліфорнії, але удосконалили його японці. Японські „чіпси” вели найбільш софистичні ракети до ціли в Іраку. „Чіпси” виграла для Америки війна.

Були „чіпси” і на Україні. Пам'ятаю, ще в дитинстві, чув як оце — „той дурний чіп”, „ти дурний чіп”. Американсько-японський „чіп” — це вияв найбільш софистичного кованого військового інтелектуалізму у міжнародних конфліктах, він нині єдино запевняє успіх у таких зудах. Він започаткував нову еру у воєнних діях. Наше визвольницьке мислення, у більшості, зв'язане ще з „періодичною” ерою — рушниць і танка. Там наші

(Закінчення на стор. 7-й)

Юрій Р. Рыбак

НАФТА У КАЛЕЙДОСКОПІ ЗМІН

гією, глобальною політикою та потугою. В останніх війнах неможливо зростає залежність від нафти, коли мотори внутрішнього згоряння захопили зенітні ракети, а парові двигуни вугіллям. Між іншим японці заатакували були Перл Гарбор, щоб запевнити собі нафтові поля Східних Індій, а цілком Німеччини було осягнути Кавказ. Але тепер під час миру нафта показує свої кігті. Ось вона спонукала упадок Шаха Ірану, підірвала мексиканську економіку, а Советський Союз втрапив позицію передового експортера через мілітаризацію і внутрішні економічні проблеми. ЗСА — найбільший продуцент нафти — імпортують половину запотребованого. Це ослаблює загальне стратегічне положення і впливає некорисно на торговельний дефіцит.

Третя тема — це народження т. зв. „Вугледної суспільності” а впарі з цим „Вугледної людини” (Назва походить від хемічних складників нафти — вуглеводнів). Отже нафтова індустрія зродила нову цивілізацію; нафта доповнена природним газом скинула з п'єдесталу вугілля як головне джерело енергії. Появились нові продукти, що змінили спосіб життя людини. Тому і цей час прославляють „добу нафти” — символу людського поступу. Та, на жаль, що прославляють скро, чіп пак „шкелко” до лівівського винахо-

втру, паде кислий дощ, ген високо зменшується охорона верства озону і заповідають серйозні зміни клімату... А що робить „вугледна людина”? Вона не виявляє ентузіазму, щоб залишити свій автомобіль, свій дім на передмісті як позбутись вигод модерного життя, яке є лише тимчасовою благодаттю.

Уже у старовині знали нафту та вживали її у природному виді як лікувальний засіб середина на згусток крові, біль зубів, гарячку та ревматизм, а горючим насиченим шматком освітлювали темряву. І саме тому ради гроша група американців після довгих спроб осягнула успіх, бо у 1859 році у Тайтсувілі, Пенсильванія, при допомозі верчення видобула зі землі нафту — сирівець для ліків та світла... Але це заки американці зважились до продукції існувала вже мала нафтова індустрія спершу у Галіччії, а відтак теж у Румунії. Лівівський аптекар винайшов був дешеву лампу, яка спалювала продукт з нафти — гас. А тому, що гас став популярний — у Відні багато сіл займалося збиранням нафти, що виплила на поверхню землі... Аме-рика мала завоювати зі своїми лампами, які димили та давали неперемний запах. Та прийшов тому кінець, коли один торгівцев гасом довався, що у Відні продукують скло, чіп пак „шкелко” до лівівського винахо-

ду лампи, яка успішно спалює галічський гас. Почався американський імпорт віденської лампи, що дала не тільки основу торгівлі, але після уліпшення уможливила експорт із ЗСА на цілий світ!

Джан Д. Рокефеллер до-робився величезного маєтку на „новому світі” — гасі. Але коли у 1879 році Томас Едісон винайшов електричну жарівку доля Рокефеллера захиталась. І якраз у хвилині, коли за-темнювався ринок для гасу — новий яскравий ринок відкрився на газоліну тобто до „повозу без коней” — Генрі Форда. Рокефеллера наслідник запевнив свою позицію розвою летунства та запотребуванням оливи для огрівання домів.

У більшості автохтони, власники нафтових піль у діаспорі, не мали спроможності самі їх використати. З технічною допомогою прийшли індустриї країни. Вони теж зорганізували ринок збуту та розподілу як теж мережу петро-хемічної індустрії.

Але нафта не вічна. Її кількість обмежена сама природа і примусила людство бути в погоні за новими джерелами енергії. Прийшла велика ставка на ядерну силу... Тут автор книжки згадує ядерну катастрофу Чорнобиля, що започаткувала нову еру охорони довкілля. Чорнобиль, це невидина, однак, смертельна небезпека, це попередження для технології без контролю, а політично — зворотна точка у гласності та перебудові.

(СПУ), які стоять в авангарді тієї боротьби. І в цьому аспекті кілька місяців тому відбули звітно-виборчі збори централі ТУМ і спільна конференція представників ТУМ і правління СПУ дають нам багато цікавого матеріалу про цю саме боротьбу справжніх патріотів України за права і престиж української мови. Виступи і дискусії на цих зборах, виступи в пресі і спеціальні публікації в цій справі, свідчать про те, що крім політичного, економічного, екологічного ітп. фронтів маємо теж мовний фронт. Боротьби на цьому фронті не сміємо програти, каже заступник голови центрального правління ТУМ — народний і заслужений артист СССР — Анатолій Мокренко. Він пригадує нам слова Павла Тичини, мовляв, „Те що має жити — мусить!” — бо — „Наша віра-мова”...

А все ж таки приходиться ствердити, що сум і пригноблення огортає вас, коли читати про все те, що звітували делегати і учасники у виступах. Вони подавали реальні факти, як тяжко працювати в різних околицях України, щоб встановити осередки ТУМ, а що вже й говорити про утвердження рідної мови в школах, у навчальних закладах чи в державній адміністрації. Все це справді драматичну ситуацію найбільш рельєфно скарактеризував Володимир Черемис з Дніпропетровська, кажучи: „Беззаконня дали тріумфус”...

А ось підтвердження того, про що говорив В. Черемис. Наприкінці січня ц.р. відбулася спільна нарада (пленум) Правління Спілки Письменників України (СПУ) і ТУМ, присвячена розглядові мовного питання у різних областях України, а точніше кажучи — утвердженню закону про українську мову. Основну доповідь виголосив голова ТУМ і в той же час секретар СПУ — Павло Мовчан. Проаналізувавши цілу низку складних проблем національно-політичних, економічних, екологічних ітп., з якими приходиться мати до діла в щоденному житті сучасної України, торкнувшись мовного питання, він прямо заявив: — „Закон про мови — закон паперовий а — беззаконня реальне”... Якщо пригланутися систематичним даним заступника міністра народної освіти І. Хоменка, то українці — справді національна меншість (в Україні) Доказ: у Києві на 307 шкіл і 341,000 молоді, навчання українською мовою здійснюється у 49-ох школах і вчиться в них 36.8 тис. учнів, включаючи в це число і школи з двома мовними навчанням (українсько-російські школи).

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Признання і подяка

Ще в березневі, так би мовити, Шевченківські дні, у числі щоденника „Свобода” з 9-го березня був надрукований дуже змістовний і цікавий допис „Про це і те” О-КА, під заголовком „Про невмирущу книгу”. Тоді ж хотіла я подякувати авторці, але трохи хвороба та переїзд з одного приміщення до іншого перешкодили вчасно те зробити.

Допис той починає О-КА розповіддю, що до редакції приходять численні листи з України, з різними проханнями і немало з них просять прислати книжок.

А один земляк лікар з далекої Кубані, дуже просить прислати йому „Кобзаря”, видрукуваного „тут — без викривлень, без пропусків”.

І інші земляки просять прислати найбільше книжок, журналів, газет... Тож кожна книжка звідтам іде на вагу золота і переходить з рук у руки.

З огірченням О-КА ставить питання: „А як у нас?” І стверджує, що тут все зменшується видання книжок, бо... бракує читачів. Навіть „Кобзаря” наряд чи багато наших людей тут цікавляться. Згадала авторка, як колись вона відвідувала своїх знайомих, знайомих „політичних емігрантів”, там вона помітила „Кобзаря”, що на підлозі підтримував надламану ніжку мармурового столика.

А мені колись довелося читати в американському журналі таке: „Народ без книжки, без літератури — то не нація, а плем'я”. Отже і у нас тут з'являється таке „плем'я нечитайлів”, нам на превеликий жаль і... сором...

Та ще пригадалася розмова, яку колись чула на березі океану, куди чимало наших людей їдуть відпочивати.

Сиділа на пісочку група жінок і з ними дівчинка — підліток, яка весь час, перериваючи розмову, звертала до матері: — „М-а-а-мо! Мені нудно, скучно! Що мені робити, де б мені піти?” Якось з присутніх, жінка порадилась: „Візьми книжку, почитай!” Але ж тут мама з обуренням заявила: „Читати книжку вліт! Тож вона зимою, як ходить, до школи, тоді мусить читати, тепер треба спочивати!”

Написала я цей свій відгук-подяку за дописи О-КА, видрукувані „Свободі” за останні два місяці, в березні і квітні, що зробили на мене глибоке враження.

Найщиріше дякую за них і, може, ще у когось буде бажання за змістовні, цікаві, а часом і зворушливі статті, друковані в нашій пресі, дякувати авторам, коли вони дійсно цього заслуговують.

Лариса Дончук

(довголітня передплатниця та й „дописувачка”... часом), Філадельфія, Па.

Невже українці „ревіндикували” люблинську реліквію?

Кореспондент „Вашінгтон Пост” Блейн Гарден ч. з 31-го березня написав довгу статтю про пропону шматка дерева з костяла св. Станіслава в Любліні, Польща. Цей шматок дерева вважають частиною хреста, на якому розп'ято Ісуса.

Не зважаючи на зусилля слідчих і судових органів, досі не вдалося виявити причинників крадіжки. Підозрюють дві можливості:

(Закінчення на стор. 7-й)

Коли ж йдеться про широкий мововжиток, — не будемо байдужі, заявив П. Мовчан, — яка мова лунає навколо нас, бо в чужій мові для мене зачаток загрози нашому існуванню!... І — захищати треба не просто мову а національну субстанцію”.

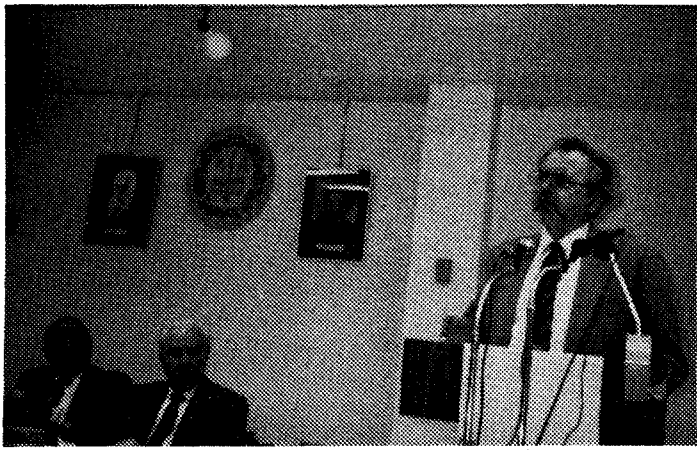
На згаданому пленумі прозвучали слова критики, а то й тривоги з приводу того, що діється на мовному фронті України.

Проф. Анатолій Погрібний ствердив, що обоснований закон не на державних а на аматорських засадах. Він не передбачає жодної відповідальності і не має сили дієздатності. Скільки знущань і глуму з нашої мови збоку шовіністів, перевертнів-янчар. У непошануванні закону винні голови районних комітетів, чи обласних виконавчих комітетів сходу-підняття і центру України, а за ними цілі кадри трудової інтелігенції, які палають ненавистю до української культури... В останніх місяцях ряд газет переведено на російську мову. 626,000 українського населення Криму не має жодної української школи. Закон не передбачає жодної відповідальності за його невиконання. Незважання всього, що національне, це національний нігілізм. Вірність русифікаторству буквально в'їлася у пори і клітини правлячої партії і то, на жаль, — невиліковна хвороба. Заяви про підтримку української культури партійними комуністами — це порожні слова...

Академік М. Жулинський з Інституту літератури АН УССР сказав, що „Наші перспективи на майбутнє — дуже півні. Подвійну бухгалтерію практикується ще від часів Сталіна. Ствердив це ще у 20-их роках. М. Скрипник, пригадуючи слова голови уряду Раковського — „визнання української мови по урядом могло б означати панування буржуазії і куркулства”. І цей символізм класового трактування мови існує посьогодні. На Україні здійснюється принцип: міська культура — російська, сільська — українська. А майбутнє за містом, тому і треба по містах розвивати російську культуру... М. Жулинський пригадав як то у 1937 році зі шкіл вигнано 4,000 учителів — „махівців-петлюрівців”... Поки процес освіти в тому і культури в Україні буде ідеологізований, — жодних успіхів не можемо чекати. —

Дальше буде.

Наукова конференція „Україна: вчора, сьогодні і завтра”

Виступає проф. Л. Винар. Сидять (зліва) проф. М. Паша та проф. І. Самійленко.

відкласти підписання союного договору до часу, поки Верховна Рада УССР не затвердить нову конституцію, бо треба узгодити союзний договір з Конституцією України, а не навпаки. Доповідач подав перелік пунктів, які обов'язково повинні увійти в Конституцію. Деякі з них, наприклад, відокремлення Церкви від держави чи охорона прав національних меншин, були частинною Конституції УНР. Можливо, що УССР буде змушена підписати союзний договір. Та він, одначе, не мусить мати політичного характеру — це може бути економічний договір на зразок вже існуючого в Західній Європі (Спільний ринок) чи договір військового або іншого характеру.

Доповідач „Релігія і політика в сучасній Україні” виступав проф. Богдан Боцюрків (Карлтонський університет). Він проаналізував труднощі і розвиток українських церков на протязі останніх кількох років, доповнюючи доповідь статистичними даними. Б. Боцюрків вважає, що Українська Православна Церква (колишня Російська Православна Церква) використовує непорозуміння між УГКЦ і Церквою і УАПЦ та підсилює їх. УАПЦ повинна поширювати свої впливи, в першу чергу на лівобережній і південній Україні, а не в Галичині.

Пополудневою сесією керував проф. Василь Омеленко, голова Наукової Ради при СКВУ. На жаль, Лев

ко Лук'яненко, із незалежності від нього причин, не міг прибути на конференцію. Він прислав привітання і доповідь ред. Павлові Дорожницькому, який і прочитав їх. Тема доповіді Л. Лук'яненка: „Політичний стан в Україні і питання державного будівництва”. В доповіді докладно з'ясовано причини нашої бездержавності від найдавніших часів до наших днів. На його думку, одна з найголовніших причин — це немірна індивідуальність українців, що перешкоджає їм об'єднуватися під одним провідом.

На конференції був присутній Лесь Танюк, активний член Верховної Ради УССР, голова комісії у справах релігії та культури, голова т-ва „Меморіал”. Він привітав конференцію не тільки від себе, але й від двадцяти дев'яти депутатів Верховної Ради та передав президії конференції їх підписи, що стверджували підписання Л. Танюка розповідей про найновіші події на форумі Верховної Ради.

Проф. Михайло Пап доповідав на тему „Війна між Україною і союзними Росією, 1918—1921”. Він проаналізував причини війни і нашої поразки.

Тема доповіді проф. Ігоря Камеєнького (Центральний Мішигський університет) — „УНР і українська закордонна політика між двома війнами”. Доповідач яскраво окреслив складні і несприятливі умови, в яких доводилося працювати урядові УНР, вза-

ємовідносини з Польщею, політику Німеччини супроти України.

Доповідач „Суверенітет України і проблеми економічної реформи” прочитав проф. М. Мельник (Кентський державний університет). Доповідач аналізував спроби економічних реформ в межах усього Союзу — в Москві та в окремих республіках, в Україні. Його висновок: такі реформи не дали і не дадуть сподіваних корисних наслідків, бо автори реформ не відважуються ввести вільноринкову систему, а пропагують „соціалістичний ринок”, в якому держава і надалі здебільшого контролюватиме ціни і залишатиметься власником землі і більших підприємств.

Після усіх доповідей учасники ставили питання та висловлювали свої думки. Організатори конференції почастували вечерю і це уможливило не обмежувати час продовження обміну думками.

Президент М. Плавюк навів декілька прикладів, як науковці можуть допомогти визволенню процесам в Україні. Наприклад: на Заході вважають, що не можна порушувати „стабільності” і тому треба зберегти неподільний Союзний Союз. Науковці повинні переконати західний світ, що в його інтересі якраз протилежне — створення ряду незалежних демократичних республік. До цього в опрацюванні Конституції — це інша ділянка, де вклад західних спеціалістів був би корисним.

Проф. Л. Винар зупинився на фальшуванні історичної науки в Україні та потеребі співпраці істориків України і діаспори. Учасники підкресливали, що співпраця наукового і політичного секторів корисна і потрібна і їй треба продовжувати.

Проф. І. Самійленко висловив задоволення наслідками конференції. Подякував доповідачам, голові та членам Академічної Ради, комітетові підготовки конференції, його голові М. Липовецькому та членам В. Маркові, А. Степанюкові та іншим. Він повідомив про намір Уряду УНР опублікувати тексти доповідей українською і англійською мовами.

У лівні великих, епохальних змін і подій в Україні, яка швидкими темпами почала пробуджуватися національно і відбудовуватися, шпальти наших газет були переповнені найрізноманітнішими статтями і повідомленнями про ті події, що висвітлювали політичні і економічні питання після страхотливої чорнобильської трагедії. Ми постійно читали про всі події в Україні. Ми зустрічалися з великою кількістю гостей з України, з письменниками, мистцями, редакторами газет та журналів, науковцями та народними депутатами, різними мистецькими ансамблями. У зарплатних щертах залах ми вислуховували повідомлення представників політичної думки з різних областей України. І ми зрозуміли, що наш суверенітет незалежної України побудований не тільки на духовній, але й екологічній руйні. І тому українська діаспора реагувала дуже жваво і дуже чутливо до всіх тих проблем. По всіх більших скупченнях українців створилися клітини Руху, що своєю діяльністю підсилюють Народний Рух України. Але у вирі тих подій ми не поспішили в свій час повідомити нашу громадськість про надзвичайний жест великого мистця Яра Плав'юка, який, єдиний серед мистців, відчув пекучу потребу допомогти дітям Чорнобиля. Працювати із великим зав'язям і наснагою, він намалював 37 прекрасних картин, писаних „кров'ю серця і квітами душі”.

І ось минає рік від часу, коли Яро Плав'юк здійснив свій задум, бо якраз рік тому в Чикаго заходом 12-го Відділу Українського Золотого Хреста відбулася велика виставка картин, з якої весь дохід — 5,000 доларів — був переданий через місцевий Відділ Руху Фондові Допомоги Дітям Чорнобиля на руки д-ра Зенона і Надії Матвієвичів. Цей дар Яро Плав'юка влучив на спеціальній зустрічі членів місцевого Руху, який очолює д-р Богдан Ткачук, Борисові Тимошенкові з України, а пізніше пересланий до Фонду.

Виставка Я. Плав'юка

Відзначення розпочалися в четвер, 25-го квітня 1991 р., в повітовій легіслатурі в Монтічелло. Перед полуднем українці повітів Саллівана, Оренджі і Улстер заповнили щерть залу наряд легіслатури в федеральному будинку. На переді стояли прапороносці з українським і американським прапорами. Стараннями гленспейської української громади — УККА, УКРАди — та інших була запланована широка програма, яку підготував д-р Андрій Шуль, голова відділу УККА. Однак у ході справи її було дещо скорочено, бо того дня в будинку відбулося засідання супервайзерів повіту Салліван і декотрі з них взяли участь у наших відзначеннях, зокрема Том Гіл, місто Ламберленд і Андрю Бояр, місто Гайленд.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Відзначення відкрив „чейрмен” Дейвід Кафман. Він сказав, що страшний нуклеарна катастрофа в Чорнобилі поширила радіацію не тільки в Україні, але на довколишні країни. Тисячі людей були евакуйовані з їхніх місцевостей і досі туди не повернулися. І сьогодні, 5 років пізніше, люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

Мистецька виставка Яра Плав'юка — щедрий дарунок дітям Чорнобиля

Відбувалася якраз в четверту річницю найстрахотливішої смертоносної катастрофи у світі.

В тому самому часі Україна відзначала Тиждень чорнобильської трагедії, в часі якого відбувалися наукові конференції і демонстрації проти винуватців доквіля. Чикаго також відзначило День Національної Жалоби. В катедрі св. о. Миколая відбувся великий соборний Молебень, а описує відчит про Чорнобиль, який приготував проф. Мирослав Семчинський, а також д-р Данило Григорчук. А в галерії Т-ва „Самопоміч” відкрилася мистецька виставка Яра Плав'юка, яка мала засвідчити ділом щедру підтримку громади для

Д-р Богдан Ткачук передає мистецтві Ярові Плав'юкові чек на 5,000 дол.

допомоги дітям Чорнобиля. Виставку відкрили енергійна і ділова голова нашого Відділу УЗХ Ореста Яримович, яка надзвичайно тепло підтримала благородний почин мистця, а слово про нього виголосила культурно-освітня референтка Олександра Мудра. Вона розповіла про творчий шлях Яра, як одного з найкращих мистців діаспори, якого добре знає кожний любитель справжнього великого мистецтва. Ярові сьогодні підписи не потрібні. Він бо мистець справді щедро, обдарований ве-

ликим мистецьким надхненням і Божою ласкою. Його картини мальовані цілою гаммою кольорів — від найнижчих до найбільш яскравих, що нагадують повну динаміку стихії, бо Ярові картини завжди в русі. Вони позначені тонкою настроєвістю і свіжістю та драматизмом почувань. Його картини неповторні. Сам мистець жалюється, що ніколи досі не вдалося йому наповнити ще одну таку саму картину. Ось хоч би „Діброва”, „Лісовий зруб”, „Перший сніг”, „Романтика гір”, „Мрійлива ніч”, або його квіти: „Шалвія”, „Квіти кохання”, „Червона рута”. Яро також непересічний майстер барвистих абстрактів.

Ярова виставка унікальна надзвичайним успіхом. Продано велику кількість картин, які справді подобалися, а також принесли великий прихід, хоч продавачи по спеціальній нижній цінах. Зі слезами в очах стежив мистець, як швидко розходилися „квіти його душі” до збірок людей, що шанують і дорожать мистецтвом та прагнуть завершити благородне діло, яке допоможе збільшити кількість ліків і вітамінів хворим дітям.

На цю виставку масово прибули діти української „Рідної Школи” в Чикаго під проводом своїх учителів, радісно вітаючи почин мистця. Зокрема треба відзначити четверту класу, яка під проводом Олександри Мудрої і Ани Свіци прийшли з квітами і співом. Ті діти мали тут окрему лекцію, де після оглядин виставки копіювали картини, які найбільше подобалися. Очевидно, пані із УЗХ дуже тепло їх приймали смачним печивом і тістечками. А в хаті всі вони писали домашнє завдання про Ярову виставку. Ширі вислови дитячого почування з приводу Ярового мистецтва, а також його великого і благородного жесту перейшли в усі очікування. Вони, мабуть, найкраще відчували Яров дарунок серця, який аж шарував очі глядачів, запрошуючи їх у їхню хату.

До сьогодні велике українське Чикаго зі зворушенням згадує Яра Плав'юка і його почин. А мистець живе надією, що грона з виставки принесла поміч хворим дітям.

Олександра Мудра

Глен Спей відзначив 5-річчя чорнобильської трагедії

люди в Україні хворіють масово на левкемію, а найбільше страждають діти. Дейвід Кафман ствердив, що Чорнобиль є наслідком кремлівського недбалства і що ця велика трагедія і проблеми, пов'язані з нею, затримають велику частину Східної Європи.

В мистецькій частині виступили бандурист Володимир Мазяр і співацька — сопрано Тамара Лихолай.

На відзначення 5-річчя Чорнобиля відгукнулася преса, радіо і телевізія. В багатьох англомовних часописах появились фотографії і статті про Україну, про Чорнобиль.

В п'ятницю, 26-го квітня, в саму річницю Чорнобиля о годі 9-й ранку мешканці Глен Спей зібралися коло місцевого магістрату. Отець Василь Штєлень відмовив Господню Молитву „Отче наш...”. Відтак присутні проговорили „Псалм о Ліджене” і відбулася церемонія підняття прапорів. Український прапор підняв

земляків приїхало, називаючи себе поляками, австрійцями, росіянами, мадярами, і лише малий відсоток свідомо належав до українства.

Згідно з даними деяких дослідників, українська громада у Бразилії 1948 р. налічувала приблизно 120 тисяч осіб. Мешкають вони переважно в Південній частині Бразилії: Парана, Сант-Катарина, Ріо Гранде-ду-Сул. Також є скупчення в інших штатах, але їх мало і вони слабо організовані.

У 1937-1945, за часів диктатури Жетуліу Варгаса, зродилася „нагінка” над чужинами, які тут жили. Це була „націоналізація”, спричинена тутешніми „фашистами”. Бразилійська влада гостро заборонила усім емігрантам, які тут жили, вживання своєї мови й культури. Церкви, народні доми й школи були закриті, багато культурних діячів кинуто по тюрмах.

Такий непевний стан тривав до часу, коли по другій війні було повалено у Бразилії диктатуру й відновлено демократичний лад.

Частина українців, особливо старші люди, побоюючись репресій, перестали відвідувати церкви, проявляти себе у культурно-національному житті. На щастя молодь зберіглася для церкви й нашого суспільства.

Завдяки її ідейності з часом поживався організаційний рух серед українських поселенців і відновилися здорові атмосфера, в якій молодь брала силу для подальшої роботи.

В 1947-1948 роках прибула нова хвиля переселенців з таборів Німеччини, Австрії й Бельгії. Серед українців було багато інтелігентів та професіоналів. Деякі з них, щоправда, невдовзі відїхали до Північної Америки.

Корнелій Шмуклик

Театральна вистава середньої школи Непорочного Зачаття в Дітроїті

Наша середня школа знову порадувала нашу громаду театральною виставою. Ми мали нагоду бачити молодих акторів, які хоч виступали на сцені перший раз, виявляли великі акторські здібності. І тільки можна жаліти, що вони не будуть мати більше нагоди розвинути свої таланти. Тій молоді бракує не охоти, не допомоги старших досвідчених знавців сцени, які радо приходять їз поміччю, а добрих, цікавих для неї п'єс. Бо коли наші газети чи журнали рояться від поезій, із свічкою у руках театального твору не знайдете.

Цього року була поставлена п'єса „На сіножаті” Любові Яновської. Тема із життя нашого села, коли ще над працюючою молоддю стояв приказчик, що підганяв усіх до пильнішої праці. В цій п'єсі він, через своє каліцтво, стає офірою насмішок, а також через своє залюднення до найкращої дівчини села. Річ зрозуміла, що йому нічого не вдалося, бо дівчина виходить заміж за хлопця, якого любить. Приказчик все ж таки виявляється філософом, бо на весіллі дорогої

Сцена з вистави Л. Яновської „На сіножаті” у виконанні учнів середньої школи Непорочного Зачаття у Дітроїті.

йому дівчини пішов в такий темпераментний танок, що горб йому майже випростувався.

Щоб винагородити його за його прикру фізичну уломність, авторка п'єси на-

ділила його найбільшою ролю, яку Володимир Степінський виконав дуже добре. Хоча ціла п'єса робота багатьох осіб, як вимагали, так і хористів, лише на малій кількості акторів спочивав цілий хід акції. Із признанням треба ствердити, що ролі були опановані бездоганно, навіть студентами іншої національності (польської), діалогі проходили плинно, без жодних затримок.

Христини Музичка і Марко Качан двоє закоханих, надавали грі молодечої неосмілості та ніжного чару. Іна Данів як Приська, вже більш досвідчена, ішла до своєї мети сміливими кроками. Олександр Марічак як батько закоханого Максима, був знаменитим хитруном, який зумів виманити гроші від скупого приказчика. Борис Когут та Іван Герасимів, які виконували жіночі ролі, внесли до п'єси багато веселих моментів.

Христофор Пінта, Данило Ковальчук, Роман Мірошкін, Дженіфер Чупа, Со-

ня Данів, Христя Півторак, Анна Пилип, Ана Лукасик були дуже переконливі лінійні працівники (так вимагали їхні ролі). Матвій Вайгел надав своїй ролі відповідну дозу поваги. Заповідали Дебра Ячовська і Борис Когут.

Тому що дуже важну роллю мали також коні, які виготували збіжжя через неухвагу Максима, що довело до винчання Галі з Максимом, режисер п'єси Дам'ян Козак впровадив балет коней, який викликав своєю несподіваною появою своєрідний ефект.

Імпонував цим разом хор своєю впевненістю, силою та чистою інтонацією. В цьому безперечна заслуга Христі Липецької. Ліда Цісарук вміло їз супроводила. Точний нагляд над усіма приготуваннями здійснювали учителі Св. П'юанська і Юрій Смик.

Ми дякуємо за приємно проведений час і будемо чекати наступної постанови за рік.

Володимир Баран

ОЛЕГ ВОЛОДИМИР ІВАНУСІВ: ЦЕРКВА В РУІНІ ЗАГИБЕЛЬ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ ПЕРЕМІСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

Текст українською і англійською мовами

Книжка видана з нагоди Тисячоліття Християнства на Україні, П'ятисотліття українського друкарства і Сорокліття жорстокого виселення українського населення з його прадіда земель в 1945-1947 роках та з пошани до обох дідів автора, які оба були священниками в Перемиській Епархії.

Автор зібрав матеріали під час чотирьох поїздок до Польщі. В альбомі знаходяться кольорові світлинні церков, які ще існують, рисунків церков, які вже не існують, листа церков, які вже не існують і яких світлин не вдалося дістати і мапа Перемиської Епархії з кожною місцевістю, де є чи колись була церква.

Наукове Т-во Ім. Шевченка, Бібліотека Українознавства, том 56, видання см. Софії, релігійного товариства українців католиків Канади, Ст. Катеринс, 1987, Друком Bing King Tomi Компані, Томі Коні, стор. 351. Ціна, тверда обгортка \$65.00.

Можна набувати у книгарні „Свободи”. Мешканці стеїту Нью Джерсі обов'язують додати до ціни 7% продажного податку

Відзначення 50-ліття УККА в Клівленді

Для підготовки відзначення 50-ліття УККА в Клівленді створений окремий Громадський комітет. Д-р Степан Волянник очолює діловий комітет, який займався влаштуванням святкового концерту.

Концерт для відзначення 50-ліття УККА відбувся в неділю, 21-го квітня в залі православної церкви св. Тройці в Норт Роялтоні, Огайо. Сцена була прикрашена емблемою УККА, яку виконав Олександр Сташков, член ділового комітету.

Д-р С. Волянник відкрив концерт і привітав присутніх. Він згадав про заслуги піонерів нації емігрантів у ЗСА, які заклали основи нашого організаційного тут життя і створили УККА. В той час, коли вся Східна Україна перебувала під російсько-царською, а згодом московсько-більшовицькою займанщиною, Галичина внаслідок історичних обставин стала українським П'ємонтом, де можна було вільніше плекати рідну мову, культуру і розвивати національну свідомість. Однак, коли й Галичина опинилася у соборній, більшовицькій неволі, роллю П'ємонта переробила українська діаспора. Нашим піонерам завдячуємо те, що вони організували на суспільне і політичне життя у ЗСА, створили УККА і підготували цей П'ємонт.

Уболівати треба, що в наслідок непорозуміння і різниці думок, на XIII конгресі УККА наступило роздвоєння. Воно нас дискредитує і ослаблює. Вірити треба, що тепер, у час нової визвольної змагання в Україні, переможе здоровий розум. Вірити треба, що політичний розум, совість і почуття обов'язку супроти поневоленої батьківщини переможуть і настануть з'єднання, яке піднесе наш авторитет, зміцнить нас, дасть нам змогу краще організувати допомогу, яку нині Україна так дуже потребує.

Ведення концерту д-р С. Волянник передав Павлові Присяжному.

Святоче слово виголосив член Екзекутиву і секретар Централу УККА ред. Ігор Дябога. У своєму слові мгр І. Дябога подав перегляд найважливіших етапів і досягнень діяльності УККА. Він відзначив, що святкуючи 50-ліття УККА треба ствердити, що успіхи, які він досягнув у своїй праці, були можливі лише завдяки праці його відділів і членських організацій, таких як УЗО в Клівленді.

У своїй праці УККА дотримувався трьох заповідей, якими керується діаспора: 1) Бути лояльним громадянином прибраної батьківщини; 2) Плекати культуру і розвивати суспільне життя своїх громад; 3) Докладати всі можливі зусилля для допомоги рідному народові; працювати для визволення України.

Коли в наслідок внутрішніх непорозуміння і суперечностей Союз Українсько-Американських Організацій, який діяв від 1922 до 1940 року, перестав існувати, у 1940 році створено Український Конгресовий Комітет Америки на базі Братських Союзів, серед важких умов Другої світової війни, що почалася.

У 1941 р. Гітлер напав на СРСР, і Сталін автоматично став союзником альянтив. Протисов'єтська постава УККА стягнула на нього всю ненависть американських лібералів і комуністів. Преса і радіо безупинно атакували УККА, обвинувачуючи українських діячів у нечужих злочинах. Посилалися доноси до ФБІ. Під натиском того морального і політичного терору вибули з УККА три

його основні філіари, залишилася лише Українська Народна Поміч. УККА тим часом перестав діяти. Однак незабаром по почині проф. М. Чубатого група людей і Народна Поміч взялися за оживлення УККА.

У 1944 р. відбувся другий конгрес. Пішла оживлена праця. Створено Інформаційне Бюро у Вашингтоні і постійне бюро в Нью Йорку; почав виходити Український Квартальник англійською мовою; видано багатотомний каталог.

По закінченні Другої сві-

жання Москви, нам не треба.

У 60-их роках прийшов культурний обмін (культурний обмін, як його називали), контрольований НК-ВД і КГБ. УККА став на становищі, що український діаспори нема чого шукати контактів з офіційними представниками і висланниками Москви, а тільки з поневоленим українським народом. У 60-их, 70-их і 80-их роках вороги України повели шалену нагітку на добре українське ім'я, роблячи цілий український

ротьбою протягом віків, кров'ю і жертвою життя своїх найкращих синів і дочок виявив і засвідчив свою волю. Він хоче бути вільним, він хоче мати свою самостійну, не від кого незалежну державу. Нашим відвічним ворогом завжди була Росія. Це вона поневолити і пограбувала Україну, сплюндрувала її природу, село, багатства, культуру, мову і викривила душу народу. Референдумами, деклараціями не здобудемо волі, а лише повсякденною боротьбою і працею. Самі прапори чужа не зроблять. Ця боротьба вимагає від нас не лише посвяти і

Після святкового концерту у Клівленді (перший ряд): Ігор Костів (зліва) та Зеновій Кмет — провінцій, «Веселого Львова». Другий ряд (зліва): мгр В. Ліщицький, Тарас Гринюк, Люба Завадівська, Мирослава Осток, Ірина Завадівська, Володимир Цімура — соліст та ред. Ігор Дябога.

Фото А. Завадівської

тової війни прибула до Америки велика хвиля нової української політичної еміграції, яка включилася у праця громадських і політичних організацій.

На четвертому конгресі президентом УККА обрано д-ра Льва Добрянського, який вміло і з великим успіхом вів його понад 30 років. Почалася нова ера в житті УККА. До його успіхів зачислити треба ухвалення американським Конгресом у 1959 р. закону ч. 8690 про т. зв. тиждень поневолених націй. УККА ініціював численні переселення у конгресових комісіях у справі більшовицько-московського терору, русифікації, переслідування релігій, господарської експлуатації немоновських народів, ініціював численні демонстрації проти «вождів СРСР з нагоди їх відвідин Америки. УККА докладав багато праці у справу сподруження у Вашингтоні пам'ятника Т. Шевченкові, у великій мірі причинився до гідного звеличення Патріарха Йосифа Сліпого під час його дворових відвідин наших громад у ЗСА. Без сумніву, УККА був одним з найважливіших чинників в організуванні Світового Конгресу Вільних Українців. Одним з великих досягнень було створення Краєвої Шкільної Ради для координації праці шкіл українознавства. З нагоди 200-ліття ЗСА і 100-ліття української еміграції видано англійською мовою книгу «Українська Спадщина в Америці».

У 50-их роках появилось т. зв. неперершенство, УККА став на становищі, що Акти 22-го січня 1918 і 1919 років, 1-го листопада 1918 року, 15-го березня 1939 р., 30-го червня 1941 р., визвольні змагання 1918—1920 рр. боротьба УВО, ОУН, УПА ясно об'явили волю українського народу мати свою незалежну, соборну українську державу, і що ніяких референдумів, на ба-

нарід, усіх українців, нацистськими колаборантами, воєнними злочинцями, гіршими від самих німецьких нацистів. УККА повів акцію в обороні українського доброго імені та в обороні Івана Дем'янюка. У 1983 р. спільно зі СК-ВУ, ініціює і частинно фінансує т. зв. Міжнародний трибунал для осуду Москви за генцидний злочин, за горлод 1933-го року в Україні. У 1988 р. УККА цілком включилася у відзначування 1000-ліття Українського Християнства. Створено Раду Допомоги Україні, яка, збираючи додаткові фонди, старається допомагати Україні матеріально і культурно, друкуючи і видаючи в Україні «Історію України» Грушевського, «Історію української культури» Крип'якевича та «Історію українського письменства» Єфремова.

Коли взяти до уваги, що давніше, ще до 60-их років, українців називали росіянами, австрійцями, поляками, а то й малярами, тоді можна усвідомити собі, яку велику політичну роботу проведено для популяризації українських проблем, роботу, до якої так причинився УККА своєю працею у Вашингтоні, своїм «Українським Квартальником», різними акціями при активній допомозі відділів і членських організацій.

Де були б ми нині, якби не 50 років наполегливої праці УККА!

Нині, коли український народ на різних землях може вже вписати останню сторінку в нашої найвищої визвольної боротьби, УККА поширив свою діяльність в користь українського державного буття. Визначний американський правник, професор університету Краєвої Шкільної Ради для координації праці шкіл українознавства. З нагоди 200-ліття ЗСА і 100-ліття української еміграції видано англійською мовою книгу «Українська Спадщина в Америці».

Сьогодні С. Хмара стоїть на першому місці в очах і серцях народу, як людина, яка пожертвувала роботою для України.

Проголошення декларації про суверенність не врадувало УККА, бо декларативна суверенність не є метою українського народу. Метою була і є самостійна державність, яка дасть народові і вільному урядові дійсну суверенність. УККА є проти союзнного договору, бо він буде новим закріпленням колоніального стану України. УККА був проти референдуму, бо український народ своєю бо-

жертвенності, але передусім єдності. Без єдності Україна не здобуде волі.

Єдність, це завдання, яке стоїть нині перед УККА, УКРАДОю та іншими організаціями, бо лише з'єднані серцем, думками і ділами зможемо належно співити наш обов'язок супроти України і рідного народу.

Після доповіді відбулося вручення почесної грамоти УККА Василю Мудраку, яке довірив ред. І. Дябога. В. Мудрак, колишній політичний в'язень концентраційних таборів, заслужений громадський діяч, співосновник відділів ООЧСУ і СУМА в Клівленді, довготілий референт Українського Народного і Мілйонного Фондів УККА в Клівленді. Приймаючи це відзначення, В. Мудрак заявив, що в міру своїх сил він лише сповняв свій обов'язок супроти громади і України. Ця грамота належить усім збірникам, які трудилися збиранням фондів, а також усім платникам фондів УККА.

У програмі концерту танцювальний ансамбль «Каштан» під проводом Давида Возняка виконав хоровід «Привіт 50-літтю УККА» і танок «Козачок».

Бандуристські сестри Ірина і Люба Завадівські, як завжди знамениті, виконали три пісні власного укладу і композиції — «Блакитно-жовта весна», «Ой поглянь у садочок» і «Коломийка»; дві пісні з України невідомих авторів — «Калино, калино» і «Тільки ти не прожени» та «Черемшник», музика Юркова.

В останній точці концерту виступив ансамбль «Веселий Львів» зі Львова під керівництвом Зенона Кмета. Ансамбль відіграв 6 пісень: «Всі ми родина», «Моя Україно», «Пісничні вуса», «Засумуй, трембіто», «Гричик», «За Україну» (стрельська пісня).

Квінтет «Веселий Львів» приїхав до Америки на запрошення і старанням відділу СУМА у Клівленді. Його перший концерт в Америці відбувся 16-го квітня в Памі, Огайо. Ансамбль відіграв 20 пісень в стилі модерної музики, але у власній інтерпретації, яка так дуже різнилась від того, що ми привикли чути і бачити тут в Америці. Приємно вражена і захоплена публіка щедро оплескувала виконавців після кожної пісні. Хто буде мати нагоду їх чути, не буде жалувати.

Черговий «Бюлетень УЗО» був цілком присвячений 50-літтю УККА.

Адам Вовк

У суботу, 27-го квітня, в Українському Інституті Америки відбувся симпозіум, організований Українським Конгресовим Комітетом, Українською Америкаською Координаційною Радою і неуральними організаціями. З тих трьох установ був створений Комітет для відзначення п'ятої річниці трагедії в Чорнобилі.

У симпозіумі виступили до обідньої перерви: голова Львівського відділення Спілки письменників Роман Лубківський, д-р Іван Головинський, д-р Галина Романчик, учителька англійської мови в середній школі Люба Романко, предст. Білорусії та члени Комітету, які провадили тим симпозіумом: д-р Аскольд Лозинський, д-р Юрій Солтис і д-р Степан Ворох.

Д-р А. Лозинський відкрив симпозіум і сказав вступне слово, заявивши, що на залі є посол України до ООН Геннадій Удовенко, але, «я його вітаю як посла, бо ми його не просили, а він є, як приватна особа. Якщо він буде послом України в ООН, тоді я його привітаю з відкритими руками». Був також представник до Об'єднаних Націй Америки Едвард Марк, який співпрацює з послом України Удовенком та допомагає перевести в ООН резолюцію про Чорнобиль.

Аскольд Лозинський заявив, що трагедію Чорнобиля можна було запобігти, але комуністи Києва й Москви в тій справі нічого не зробили й виглядає, що вони цього хотіли, щоб тим смертельним генцидом знищити частину українського народу й по тій трагедії Київ і Москва цілий тиждень тримали в секреті, замість приступити до рятування жертв Чорнобиля. Москва поповнила страшний кримінальний злочин.

Другим доповідачем був Іван Головинський, який покликувався на різні джерела про чорнобильську трагедію, а особливо на книжку Георгія Медведєва, який дотепер дав найкращу аналіз чорнобильської трагедії, яку на початку Москви засекречувала та ігнорувала, що є кримінальним злочинном, а 1-го травня 1986 р. зарядили парад у Чорнобиль: від трагедії до на-

Далі провадження програмою перебрав д-р Юрій Солтис, який привітав і представив доповідачів і попросив до слова Романа Лубківського, який назвав свою тему «Духовний Чорнобиль: від трагедії до на-

З ініціативи предметних старань Осередка сприяння Народному Руху України, що його очолює д-р Андрій Лемішка, гідно відзначено в українській громаді Балтимору і в цілому в середовищі наших співгромадян 5-ті роковини Чорнобильської ядерної катастрофи. Ще в січні для цієї цілі створено організаційний комітет Балтимору, Мериленду. До нього ввійшли представники естонської, литовської, латвійської, білоруської, польської громад та Відділів УККА і УАКР. Головою Комітету став д-р Андрій Лемішка.

Комітет проголосив дві 26-го і 28-го квітня 1991 року Днями Жалоби і Молитви. 26-го квітня, точну дату роковин трагедії в Чорнобилі, українська громада Балтимору відзначила участь в Службі Божій за спасіння хворих внаслідок чорнобильської радіації, відтак у Панахиді і читанні Псалтиря за тих, що загинули.

В неділю, 28-го квітня, першу відбулася в популярних годинах екуменічна молитва в новій українській католицькій церкві св. Михаїла, а згодом громадське віче при співучасті християнських східноєвропейських етнічних громад і їхніх духовних провідників. В програмі віча взяли участь Вячеслав Чорнобиль, українська громада Балтимору відзначила участь в Службі Божій за спасіння хворих внаслідок чорнобильської радіації, відтак у Панахиді і читанні Псалтиря за тих, що загинули.

В неділю, 28-го квітня, першу відбулася в популярних годинах екуменічна молитва в новій українській католицькій церкві св. Михаїла, а згодом громадське віче при співучасті християнських східноєвропейських етнічних громад і їхніх духовних провідників. В програмі віча взяли участь Вячеслав Чорнобиль, українська громада Балтимору відзначила участь в Службі Божій за спасіння хворих внаслідок чорнобильської радіації, відтак у Панахиді і читанні Псалтиря за тих, що загинули.

В неділю, 28-го квітня, першу відбулася в популярних годинах екуменічна молитва в новій українській католицькій церкві св. Михаїла, а згодом громадське віче при співучасті християнських східноєвропейських етнічних громад і їхніх духовних провідників. В програмі віча взяли участь Вячеслав Чорнобиль, українська громада Балтимору відзначила участь в Службі Божій за спасіння хворих внаслідок чорнобильської радіації, відтак у Панахиді і читанні Псалтиря за тих, що загинули.

В неділю, 28-го квітня, першу відбулася в популярних годинах екуменічна молитва в новій українській католицькій церкві св. Михаїла, а згодом громадське віче при співучасті християнських східноєвропейських етнічних громад і їхніх духовних провідників. В програмі віча взяли участь Вячеслав Чорнобиль, українська громада Балтимору відзначила участь в Службі Божій за спасіння хворих внаслідок чорнобильської радіації, відтак у Панахиді і читанні Псалтиря за тих, що загинули.

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Третім доповідачем була проф. Люба Романко, проф. Ситі коледжу. Вона досить добре представила чорнобильську трагедію, можливо трохи не об'єктивно, хоч це не має більшого значення. Вона сказала, що після вибуху четвертого реактора 70 відсотків радіації випало на Білорусію, 20 відс. на скандинавські країни, а 10 відс. на Україну.

З черги виступила Галина Романчик, учителька англійської мови в Бродях. Вона приїхала до Америки зі своєю 11-річною донькою Мар'янкою на її лікування. Мар'янка хворіє на лейкоз. Таких як Мар'янка в Україні є тисячі. Кожний день вмирає в Україні 12 осіб, переважно молоді, що буде тривати 10 років, є небезпека, що смертність нашого народу може збільшитися та можуть бути різні біологічні наслідки цієї трагедії.

Почалися запити до доповідачів. Аскольд Лозинський запитав Романа Лубківського, що думає робити Верховна Рада в Рівенській області, де є три нуклеарні електричні станції і реактори є в подібному стані, як в Чорнобилі, радіація витікає та є велика небезпека, що може повторитись Чорнобиль. Як запобігти цьому лихові? Роман Лубківський відповів, що Комісія нуклеарної радіації очолює депутат Володимир Яворівський і Р. Лубківський про це питання доповість Верховній Раді.

Деякі експерти стверджують, що ті люди, які знає про радіацію, повинні мати чисті харчі, або перенестися в інше місце, де нема радіації.

На питання, що робити з радіацією відповів Іван Головинський, що тяжко щось зробити, бо Москва не дозволяє. Поправити ситуацію можна буде тільки в самостійній Україні.

Питання затягнулись до 2-ої години і було зроблено

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

Симпозіум у п'яту річницю чорнобильської трагедії

scope travel inc · УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЇ

1605 SPRINGFIELD AVENUE, MAPLEWOOD, NJ 07040
201 378-8998 800-242-7267 FAX 201 378-7903

AND

936 NORTH WESTERN AVE., CHICAGO, ILL 60622
312 772-1615 FAX 312-772-1043

Маріюку Гелбгір

TOURS TO UKRAINE 1991 (AS OF JUNE 1)

ZOZULIA II 13 DAYS	JUL 2-14 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV KIEV	JUL 3-4 JUL 5-10 JUL 10-14	\$2150 SGL \$300
CHAIKA 17 DAYS	JUL 5-21 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV YALTA KIEV	JUL 6-7 JUL 8-13 JUL 13-16 JUL 16-21	\$2700 SGL \$400
POLTAVKA 20 DAYS	JUL 9-28 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV YALTA KHARKIV POLTAVA EXC. Opishnia-Reshetylivka KIEV	JUL 10-11 JUL 12-16 JUL 16-18 JUL 18-20 JUL 20-23 JUL 24-28	\$3000 SGL \$450
BANDURA II 16 DAYS	JUL 20-AUG 4 LUFTHANSA	✈️ LVIV TERNOPIL KIEV	JUL 21-26 JUL 26-30 JUL 31-AUG 4	\$2400 SGL \$350
BUKOVYNA 16 DAYS	JUL 20-AUG 4 LUFTHANSA	✈️ LVIV CHERNIVTSI KIEV	JUL 21-26 JUL 26-31 JUL 31-AUG 4	\$2400 SGL \$325
PODOLANKA II 13 DAYS	JUL 25-AUG 6 SWISSAIR	✈️ LVIV TERNOPIL BUDAPEST	JUL 26-31 JUL 31-AUG 5 AUG 5-6	\$2050 SGL \$250
LVIV EXP II 13 DAYS	JUL 25-AUG 6 SWISSAIR	✈️ LVIV BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	JUL 26-AUG 5 AUG 5-6	\$1850 SGL \$250
HUTSULKA III 13 DAYS	JUL 25-AUG 6 SWISSAIR	✈️ IV. FRANKIVSK for KOLOMYJA LVIV BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	JUL 26-AUG 2 AUG 2-5 AUG 5-6	\$1850 SGL \$250
KALYNA 16 DAYS	JUL 30-AUG 14 LUFTHANSA	✈️ LVIV KIEV VIENNA	JUL 31-AUG 07 AUG 7-11 AUG 11-14	\$2650 SGL \$350
HALYCHANKA 20 DAYS	JUL 30-AUG 18 LUFTHANSA	✈️ LVIV KIEV	JUL 31-AUG 14 AUG 14-18	\$2300 SGL \$300
HUTSULKA IV 20 DAYS	JUL 30-AUG 18 LUFTHANSA	✈️ IV. FRANKIVSK for KOLOMYJA EXC. Kosiv, Yaremche Jablunytckyj Pereval LVIV KIEV	JUL 31-AUG 9 AUG 9-14 AUG 14-18	\$2300 SGL \$300
LASTIVKA 19DAYS	AUG 3-21 SWISSAIR	LENINGRAD LVIV SOCHI KIEV MOSCOW	AUG 4-7 AUG 7-12 AUG 12-15 AUG 15-19 AUG 19-21	\$3100 SGL \$400
STEZHKY KULTURY PLAST MEMBERS ONLY 20 DAYS (Age limit 16-25)	AUG 3-22 LUFTHANSA	KIEV KOLOMYJA EXC. Iv. Frankivsk, Yaremche, Kosiv, Zhabye LVIV EXC. Potchayiv-Pidlyssia Berestetchko-Olesko	AUG 4-8 AUG 9-15 AUG 15-22	\$2500 SGL \$250
ZOZULIA III 13 DAYS	AUG 6-18 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV KIEV	AUG 7-8 AUG 9-14 AUG 14-18	\$2150 SGL \$300
BANDURA III 18 DAYS	AUG 15-SEP 1 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV TERNOPIL KIEV	AUG 16-17 AUG 18-23 AUG 23-27 AUG 28-SEP 1	\$2600 SGL \$400
HUTSULKA V 18DAYS	AUG 15-SEP 1 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV IV. FRANKIVSK KIEV	AUG 16-17 AUG 18-23 AUG 23-27 AUG 28-SEP 1	\$2600 SGL \$400
PODOLANKA III 15 DAYS	SEP 10-24 SWISSAIR	✈️ LVIV TERNOPIL BUDAPEST	SEP 11-18 SEP 18-22 SEP 23-24	\$1950 SGL \$300
ZOZULIA IV 13 DAYS	SEP 10-22 LUFTHANSA	✈️ LVIV KIEV	SEP 11-17 SEP 17-22	\$2150 SGL \$250
HUTSULKA VI 13 DAYS	SEP 10-22 LUFTHANSA	✈️ LVIV IV. FRANKIVSK KIEV	SEP 11-14 SEP 14-17 SEP 17-22	\$2150 SGL \$250
ROMA 17 DAYS	SEP 24-OCT 10 LUFTHANSA	BUDAPEST LVIV KIEV ROME	SEP 25-26 SEP 27-OCT 2 OCT 2-6 OCT 6-10	\$2600 SGL \$400
LVIV EXPRESS III 13 DAYS	OCT 17-29 SWISSAIR	✈️ LVIV BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	OCT 18-28 OCT 28-29	\$1650 SGL \$250
TERNOPIL EXPRESS 13 DAYS	OCT 17-29 SWISSAIR	✈️ TERNOPIL BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	OCT 18-28 OCT 28-29	\$1650 SGL \$250
HUTSULKA VII 13 DAYS	OCT 17-29 SWISSAIR	✈️ IV. FRANKIVSK/or KOLOMYJA LVIV BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	OCT 18-25 OCT 25-28 OCT 28-29	\$1650 SGL \$250
RIZDVO 13 DAYS	JAN 3-15 KLM AIRLINES	BUDAPEST LVIV or IV. FRANKIVSK or TERNOPIL BUDAPEST (Breakfast basis ONLY!)	JAN 4 TRANSIT JAN 5-14 JAN 15 TRANSIT	\$1450 SGL \$250

FULL DAY KANIV EXCURSIONS INCLUDED ON ALL TOURS WITH KIEV

TOLL FREE 1-800-777-7777 CALL TODAY!

NEW YORK ✈️ LVIV BY AIR

DUE TO HIGH VOLUME REGISTRATION ON TOURS WITH ✈️, PLEASE BE ADVISED:

- THE FOLLOWING GROUPS WILL BE TRAVELLING BY CHARTER PLANE TO/FROM LVIV
- NO TRAIN TRAVEL
- NO ADDITIONAL COST TO PASSENGER
- INCLUDES AN EXTRA DAY IN EITHER LVIV OR IVANO FRANKIVSK
- GUARANTEED HOTELS: Lviv "DNISTER", Ivano Frankivsk "UKRAJINA", Kiev "RUS" or "INTOURIST"

LEAST EXPENSIVE AIR TRANSPORTATION TO/FROM UKRAINE.

C H I C A G O R A T E S

CHICAGO / KIEV / CHICAGO	ROUND TRIP	\$1100
CHICAGO / KIEV	ONE WAY	\$800
KIEV / CHICAGO / KIEV	ROUND TRIP	\$1150
(Prepaid tickets for visitors from Ukraine).		
CHICAGO / LVIV / CHICAGO	ROUND TRIP	\$1050
CHICAGO / LVIV	ONE WAY	\$699
CHICAGO / WARSAW / CHICAGO	ROUND TRIP	\$999

N E W Y O R K R A T E S

NEW YORK / KIEV / NEW YORK	ROUND TRIP	\$900
NEW YORK / KIEV	ONE WAY	\$500
KIEV / NEW YORK / KIEV	ROUND TRIP	\$950
(Prepaid tickets for visitors from Ukraine)		
NEW YORK / LVIV / NEW YORK	ROUND TRIP	\$950
NEW YORK / LVIV	ONE WAY	\$650
NEW YORK / WARSAW / NEW YORK	ROUND TRIP	\$900

**NOTICE: ADVANCE PURCHASE AND TRAVEL RESTRICTIONS APPLY.
TAX NOT INCLUDED.**

UKRAINIAN ORTHODOX PILGRIMAGE

SEPTEMBER 10-29, 1991

LUFTHANSA GERMAN AIRLINES
20 DAYS

CLEVELAND DEPT: \$2750

NEWARK DEPT: \$2550
SGL: \$350

CLEVELAND DEPARTURE

SPIRITUAL GUIDANCE: V. REV. JOHN NAKONECHNY

LVIV/Potchayiv	SEP 11-15
IVANO FRANKIVSK	SEP 15-20
Kolomyja, Kosiv, Yaremche, Yablunytckyj Pereval	
KIEV/Kaniv	SEP 21-24
POLTAVA	SEP 24-28
KIEV (overnight)	SEP 28-29

SPECIAL OPTIONAL EXCURSIONS AVAILABLE FROM LVIV

- \$40.00 • OLESKO CASTLE (35 MILES FROM LVIV) & SADYBA SHASHKEVYTCHIA (PIDLYSSIA AREA) FULL DAY
- \$45.00 • POTCHAJIV MONASTERY FULL DAY
- \$45.00 • IV. FRANKIVSK & KOLOMYJA, FULL DAY
- \$95.00 • IV. FRANKIVSK & KOLOMYJA, YAREMTCHE & YABLUNYTCKYJ PEREVAL 2 DAY EXCURSION

CAR PURCHASE FOR RELATIVES IN UKRAINE

\$6000.00 USD — MODEL: LADA #2107, 5 SPEED, MADE IN HUNGARY

Rate includes all fees
& guaranteed delivery to
your relatives in Ukraine
within 4 weeks of purchase

- INCLUDES: CATALYTIC CONVERTER
- WEST EUROPEAN SPECS
- 4 DOOR
- 1500 CC MOTOR

TEAR OFF HERE

TEAR OFF HERE

scope travel inc

1605 Springfield Ave., Maplewood, NJ 07040 or
936 North Western Ave., Chicago, ILL 60622

I am interested in the following tour to Ukraine for 1991 _____

Please send me your brochure.

Tour Name _____ Departure Date _____

Name _____

Address _____

Telephone (home) _____ (bus.) _____

PRICES AND ITINERARIES ARE SUBJECT TO CHANGE WITHOUT PRIOR NOTICE

АНГЛІЙСЬКІ І ФРАНЦУЗЬКІ бригади робітників-будівельників зустрілися в тунелі, який з'єднує Великобританію і Францію під протокою Ля Манш. Завершений один з етапів будівництва тунелю, який буде призначений для руху швидкісних поїздів з Лондону в Париж. Повністю будівництво тунелю буде завершено у 1993 році.

Українське Товариство Домовласників в Нью Йорку
запрошує членів і прихильників на

ІНФОРМАЦІЙНУ ЗУСТРІЧ
з представниками оливних та забезпечених компаній на тему:

ОГРІВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУДИНКІВ
в четвер, 30-го травня 1991 р. о год. 6:30 веч.
в домівок „Самоміч“ в Нью Йорку
при 98 Друга авеню

Українська Вільна Академія Наук
запрошує громадянство на

ДОПОВІДЬ ІРИНИ ФЕДИШИН
маларки та мистецтвознавця на тему:

„ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ОЛЕКСАНДРА АРХИПЕНКА НА МОДЕРНЕ МИСТЕЦТВО“
Доповідь буде ілюстрована прозірками

Неділя, 2-го червня 1991 р. о год. 2-й дня
в будинку Академії
206 Захід 100-та вул., Нью Йорк. Тел.: (212) 222-1866

ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА МЕТРОПОЛІЇ НЬО ЙОРКУ
запрошують громадянство і молодь на

БЕНКЕТ-БАЛЬ АБІТУРІЄНТІВ
який відбудеться

в суботу, 8-го червня 1991 р. в 7-й год. веч.
в Ramada Inn, 130 Rt. East Hanover, N.J.
В програмі:
роздача дипломів і нагород, мистецька частина, вечери і

ЗАБАВА
від 9-ої год. веч. до 1-ої.
Грає оркестра „ТЕМПО“
Квитки вступу на бенкет і баль 25 дол.
Квитки на баль 10 дол.

В справі оголошень прошу звертатися:
до Оленки Юрчук (201) 994-2086
до Марти Лиско (201) 915-0438

КОНЦЕРТ З УКРАЇНИ
ВОКАЛЬНОГО КВАРТЕТУ

ЯВІР

під патронатом Українського Народного Союзу

Слідкуйте за місцевими оголошеннями та деталями на концерти в наступних містах Америки і Канади:

Баффало - четвер, 30 травня 7:30 веч. Український Дім Дніпро
Гамільтон - п'ятниця, 31 травня 7:30 веч. Sir Winston Churchill Auditorium
Оттава - субота, 1 червня 7:30 веч. Nat'l Arts Center - Studio Theater
Торонто - неділя, 2 червня 3:00 попол. Укр. Культурний Центр - Christie
Саскатун - вівторок, 4 червня 7:30 веч. Holy Trinity Auditorium
Калгарі - середа, 5 червня 7:30 веч. Forest Lawn High School
Едмонтон - четвер, 6 червня 8:00 веч. Citadel - Ziedler Theater
Вінніпег - п'ятниця, 7 червня 7:30 веч. Jubilee Place Auditorium
Ванкувер - неділя, 9 червня 7:30 веч. St. Mary's Ukr. Catholic Center
Пос Анджелес - понеділок, 10 червня 7:30 веч. Укр. Культур. Центр
Сан Франсіско - четвер, 13 червня 7:30 веч. Зала Укр. Прав. Церкви
Монреаль - вівторок, 18 червня 8:00 веч. Place des Arts - Port Royal Theater

ТЕХНІЧНИЙ КООРДИНАТОР - ЄВШАН (514) 630-9858 ФАКС (514) 630-9960.

Невже українці...

(Закінчення зі стор. 2)

настиря твердить, що цього діла не доконав звичайний грабіжник, який був би радше зацікавлений у крадіжці більш поплатних дорожніх цінностей, які зберігалися в цьому самому реліквіарі що й шматок дерева з Ісусового хреста. Пропажав відбулася за продуманим планом.

Історія цього шматка дерева датується з 326 року, коли його знайшли в глибокій криниці на Хресній Горі. Матір першого цесаря Риму Константина, який офіційно визнав християнство, вирішила дати по частині знахідки Римові, Єрусалимові і Константинополі. Яким чином одна частина цього дерева знайшлася в Любліні — невідомо. Але є здогад, що сталося це такою дорогою: у другій половині Х століття цесар Василь II ухвалив із великим київським князем Володимиром договір проти нападів варварських орд. Цей договір скріплено подружжям князя Володимира з сестрою Анною. Тоді ж Київська Русь прийняла християнство. В приданому Анна отримала реліквію з частини св. Хреста.

Під час панування в Польщі Казимира Великого частина цього хресного дерева знайшлася в Любліні завдяки київському князеві Юрієві, який шукав допомоги в Казимира. Люблинський прокуратор не виключає можливості, що сприянням святогостства могли бути якісь релігійно фанатичні люди з кіл Української Церкви, які бажали відшукати давні реліквії з княжих часів.

Блейн Гарден думає, що в парі з відродженням національної свідомості в Україні йде зріст релігійних настроїв, які скріпили б почуття національної самосвідомості й відродили українців від Москви. Таким підозрам сприяє польська преса, яка часто безвідповідально, не справившись джерел, поширює вістки про співпрацю оо. домініканів із Київською митрополією. Ці підозри заперечує о. С. Ярошевський, бо така співпраця мусіла відбутися на найвищому шаблі — в Римі.

Слідство в справі пропажі згаданого реліквії ведеться далі.

(В.Б.)
Вудгевен, Н.Й.

„Дай нам, Боже, довгий вік“

Серед нових фільмів в Україні заслуговує на особливу увагу нашого суспільства фільм „Дай нам, Боже, довгий вік“, створений Київською кіностудією „Золоті Ворота“. Фільм складається з чотирьох частин-новел: „Великдень“, „Зелені Свята“, „Спас“ і „Різдво“. На півтори години глядач поринає в атмосферу чарівних і неповторних українських народних свят, які відбувалися в Україні впродовж року — від весни 1990 до зими 1991. Народні звичаї і обряди, пов'язані зі святкуванням названих вище свят, подано в фільмі у формі докладного етнографічного запису і зроблено це емоційно, широко, з мистецьким хистом і з великою шаною та любов'ю до людей, котрі зберегли і глибоку віру своїх предків, і самобутню обрядову та звичаєву традицію. Особливо слід зазначити, що в фільмі з абсолютною достовірністю передається жива душа народнього свята не загальні, а на певних теренах української землі — на Покутті, Опіллі, Бойківщині і Гуцульщині. Науковим консультантом фільму була Христина Стебельська — завідувача відділом науково-методичного центру вивчення фольклору і народньої творчості Івано-Франківської області.

Автор сценарію і режисер

ЗВІТУЮЧИ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ Палати Репрезентатив секретар Державного департаменту Джеймс Бейкер, гостро скритикував Ізраїль за розмноження своїх поселень на західному узбережжі ріки Йордан і смуги Гази. Крім того Дж. Бейкер заявив, що нічого так не перешкод жало його мировим зусиллям на Близькому Сході, як кожноразово його з приїздом вітали побудовані нового ізраїльського поселення на окупованих територіях. Це були перші звітування Державного секретаря після повернення з його останньої мирової поїздки на Близький Схід і як твердять присутні на цих звітуваннях спостерігачі, Дж. Бейкер був дуже огорчений такою поведінкою уряду Ізраїля.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Чехо-Словаччини Любош Добровський сказав в інтерв'ю, що від 1993 року термін обов'язкової військової служби в цій країні буде зменшений до 12 місяців. В роки комуністичного режиму тривалість служби в чехо-словацькій армії становила два роки, але потім, після падіння диктатури, цей термін був зменшений до 18 місяців. Л. Добровський не став пояснювати, чим викликане нове рішення уряду, але зауважив, що керівництво країною покісно не має якихось певних планів про переведення армії на добровільні основи.

Українська Вільна Академія Наук
запрошує громадянство на

ДОПОВІДЬ
гості з України —

ОКСАНИ ЗАБУЖКО
кандидата філософських наук, поетеси, прозаїки та есеїста, яка відбудеться

в суботу, 1-го червня 1991 р. о год. 2-й дня
в будинку Академії

Тема доповіді:

„ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ УКРАЇНІСТИКИ“
після доповіді читання власних віршів.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ, ЯК ВІДРОДЖУЄТЬСЯ В УКРАЇНІ УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА?

Доходить уже другий рік, відколи Українська Автокефальна Православна Церква стала на шлях незалежного життя. Відроджена спочатку у західних областях, вона минулого року проголосила Український Патріархат і швидкими темпами шириться по всій Україні, долаючи шалений спротив з боку численних недругів. Щодня відбуваються події, які відразу стають частиною Літопису Відродження, світлим доповненням до нашої 1000-літньої церковної історії.

Але від нас, що живемо на Заході, більшість цих подій була прихована. Їх переважно ігнорує преса, а ті видання, що подають інформацію про церковно-релігійне життя на Україні, роблять це дуже рідко, скупо і, без винятку, з великим запізненням.

Тепер ситуація змінилася. Недавно засноване Українське Православне Товариство св. Андрія Первозваного зробило інформацію своїм першочерговим завданням. На Різдво вийшло перше число „Благовісника відродження УАПЦ“ — бюлетеня, присвяченого виключно матеріалам про національно-церковне відродження. Інформації передаються „факсом“ безпосередньо з Києва, де їх ретельно збирає з різних районів України представництва Товариства в Україні Ярина Тимошенко. Отже, читачі „Благовісника“ завжди мають найсвіжіші новини про відродження УАПЦ на регулярній базі. Починаючи з квітня, бюлетень виходитиме двічі на місяць — з датою 1 і 16 кожного місяця.

Ті, хто цікавиться життям, діяльністю, успіхами і проблемами відродженої УАПЦ, можуть відтепер передплатити бюлетень і діставати його поштою. Передплата становить \$15.00 на рік (US).

Зголошуйте передплату, аживаючи для цього купон в кінці цього оголошення.

St. Andrew's Ukrainian Orthodox Society
2635 Spruce Avenue
River Grove, IL 60171

Зголошувати передплату на „Благовісник відродження Української автокефальної Православної Церкви“. Доплатити чек (поштовою переказом) на \$15.00 і прошу надсилати бюлетень на таку адресу:

.....

ВАЖЛИВО: Випишіть чеки на St. Michael's Church (St. Andrew's Society Fund) і посилайте замовлення на подану вище адресу Товариства.

радості на очах. Багатьом згадалась Батьківщина... свята... звичай... молодість. Мені пригадалися свята дитячих років на Волині. Екран оживив спомини останніх двох років зі святкування Зелених Свят в Рогатині і в селі Братківці, що на Івано-Франківщині, Різдва в катедрі св. Юра у Львові, Спасу в катедрі св. Володимира в Києві 1973 року, тобто ще в часи застою, заборон, але — віра жила!

Кінокартину „Дай нам, Боже, довгий вік“ буде показано ближчим часом українській громаді в багатьох містах ЗСА і Канади. Раджу всім побачити цей надзвичайний і багатий народними звичаями фільм. Подивіться на сучасне українське село в духовному відродженні. Фільм буде цікавий старшим, дорослим, молоді і дітям. Він виявиться зрозумілим, і для тих, хто не володіє українською мовою, бо тут можна покластися на мову самого зображення.

Було б великим бажанням, щоб якнайшвидше з'явилися касети цього фільму, щоб публіка, школи, молодічі організації могли придбати цей духовний твір-шедевр для потреб виховання молодшого покоління. Я переконаний, що поява цього фільму спричиниться до відродження багатьох звичаїв серед української діаспори, як також і на Україні.

Дай, Боже, довгий вік творцям цього фільму!

Володимир Пилишенко

„ЯВІР“ У СТ. КАТАРІНС

Ст. Катарінс, Онт. — Тут у понеділок, 3-го червня, о год. 7:30 вечора відбудеться концерт вокального квартету „Явір“ під патронатом Українського Народного Союзу. Імпреза матиме місце в Чорноморському Домі, 455 Welland Ave. За інформаціями слід звертатися до п. Долішної (416) 684-5127 або до фірми „Євшан“ (514) 630-9858.

„Чіпси“...
(Закінчення зі стор. 2)

„чіпси“, там застрягла наша ментальність. В тому і джерело наших неспіхів. Непристосування мислення до дійсності ери — ось де лихо. Сумно робиться, коли такими очима розцінювати нашу дійсність. В тому дуже прикрому становищі наш єдиний „чіп“ (помудрішаємо коли?) — інтенсивна просвітницька робота тих із західних областей серед тих на сході. Без односторонніх і контрверсійних прапорів, бо це нагадає старі „чіпси“ — і невдачу. А пригадка на невдачу паралізує, замість будувати. Намарне пролине море крові нині нікого не захоплює. Такий то дух епохи... Треба успіхів, хоч і малих. Хоч би незначних в українській Україні — але успіхів, не апотеози невдач. Наш „чіп“ — змататись за досягання і будувати таким чином піраміду досягнень! Це хід політики, який диктує епоха „чіпа“!

„Невже ще існують люди, ...“

(Закінчення зі стор. 1)

мову та спільні думки на сьогоднішній стан відродження в Україні і завдань, які стоять перед поколінням Оксани — тим поколінням, що вже тепер, а якщо ні то дуже вкорті візьме у свої руки керму зміненого культурного життя, яке мусить так багато часу наздігати, щоб вирівняти усі ці прогалини, що витворив у ньому період совєтського гнету.

О. Забужко дуже добре здає собі справу з поважних сподівань, що ми їх кладемо на її покоління і здорово та критично оцінює сьогоднішній стан в Україні.

— Бачите, каже вона, — процес відродження в Україні дуже стрімкий. Цей темп освоєння і повернення мусить іти швидко, щоб дорівняти Заходові. Наше покоління мусить пізнавати і вивчати саме це, що досі було заборонене, перекреслене, „вороже“. Ми тепер шукаємо ідентичності бо ж ми відкинули назад 70 років. Тепер мусимо розпочинати від початків ХХ сторіччя, коли був період української модерної культури, який відтак всеціло знищено. Це між іншим тема моєї доповіді на конференції в Урбані, на яку я запрошена.

— Скажіть, будь ласка, що стоїть в осередку вашої уваги, поруч із поезією.

— Я закінчила філософський факультет Київського державного університету та аспірантуру з естетики там же, а тепер я науковий співробітник Інституту філософії Академії Наук УС-СР і кандидат філософських наук. Тут я приїхала на запрошення різних наукових інститутів, щоб дати ряд доповідей. Про Урбану я вже вам казала, а перед тим у мене заплановані дві доповіді. Перша в УВАН, першого червня на тему „Сучасних проблем філософської україністики“, а друга в НТШ, „Сучасний стан української мови і культури“ в суботу 8-го червня.

— А як з поезіями? Чи ви зможете і їх використовувати?

— Не кожна тема доповіді до цього підходить, але при доповіді в НТШ в Нью Йорку буду читати деякі із своїх поезій.

Тут ми перекинемося поглядами на тему, що нас цікавить як слухача. Чи поет повинен сам читати свої поезії чи давати їх іншим до читання? В Оксани Забужко на це питання дуже здецидований погляд. Вона вважає, що поет повинен завжди читати свої поезії тому, що він віддає їхню

музику, а коли читає актор він їх „відіграє“, як на сцені, в театрі, просто зображує.

— Знаєте, коли я читаю собі поезії інших тихцем, завжди немов чую голос поета, розуміється, якщо його знаю. Це немов музика для мене.

Наша жива розмова, яка перескакує із теми на тему тому, що ведена особливо темпераментно, повертається такі до так близької нашій роздумам і поглядам теми, поштовхує розвитку української культури в змієних від двох років політичних обставинах на Україні.

О. Забужко зовсім погоджується із моїм, може дещо непопулярним поглядом, що в ділянці культурного життя треба б чим скоріше відійти від рустикальності, фольклору та шараварів.

Наша поетеса стверджує, що досі українська культура була попелюшкою, годувана довгими роками російською культурою, затримуючи саме лише фольклор із білими хатками під стріхою і дівчатами, що співають біля тину засаженного соняшниками. — Тепер — каже вона — хатки розпалися, дівчата не співають, а соняшники отруєні радіацією... Ми загубили почуття, що таке бути українцем, а при тому перестали бути силою обставин хліборобською нацією. А що ми тепер? Тепер наша свідомість ще дуже маргінальна. Якщо б нам дати ще 10 таких років, як ці два останні, тоді з молоді виросте нове покоління, якого силу відчує світ і яке буде бачити своє місце у тому світі. А досі всім здавалося, що все мусить іти через одну щільну — Москву. Тепер ми відітхнули легше. І переконана, що постане з часом елітарна українська культура. Дайте лише нам трохи часу...

— А скажіть, так широко, чи у теперішніх умовах і подіях, в яких берете та живу участь, є у вас охота та настрої писати нові поезії?

— Ви мені дали дуже складне питання, на яке не легко відповісти. Сьогодні забагато страшного діється у нас, зашвидко ідуть події і може тому надто непевний завтрашній день, хоча б ось із економічної сторони і тому поети пішли в політику.

— Це все правда. А все ж я хочу заперити вас, Оксано, що ще існують люди які читають вірші та здатся завжди будуть існувати. — Отже поети не можуть кидати зовсім пера!

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІД ДНЯ СМЕРТІ

бл. п.

Олі Колянківської
кураторки і власниці Музею ім. Василя Курілика в Ніагара Фолс, Онтаріо, Канада
буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в суботу, 1-го червня 1991 р. о год. 10-й рано
в церкві Покрови Пресвятої Богородиці
при вул. Клівленд і Гарден у Торолі, Онтаріо
До участі в Богослуженні запрошує
УПРАВА МУЗЕЮ

Ділимось сумною вісткою з родиною і приятелями, що в четвер, 23-го травня 1991 р. з Волі Всевишнього відійшла від нас на 92-му році життя наша найдорожча

МАМА, СЕСТРА, БАБУСЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ СОСЬ

ПАРАСТАС — понеділок, 27-го травня в похоронному заведенні Насевичів у Філдсфелді, Па.

ПОХОРОН — вівторок, 28-го травня 1991 р. з церкви Благовіщення Пречистої Діви Марії, Мелроу, Па. а описля на цвинтар св. Марії, Факс Чейс, Па.

Горем прибіти:

донька — ЛІДА БУЛЬБА з мужем МИКОЛОЮ син — ІВАН з дружиною УЛЯНОЮ сестра — СОФІЯ ПОЗИНСЬКА з родиною внуки

ТАНЯ ВИТИВЦЬКА з мужем АНДРЕЄМ ІВАНКА ОЛЕСНИЦЬКА з мужем НЕСТОРОМ РЕНЯ

ЯРКО з дружиною ЛІДОЮ ЛЮСЯ ГАЙДА з мужем РОМАНОМ правнуки — КСЕНЯ, ДАМ'ЯН, АНДРІЙКО І СТЕФАНЧИК

свати — СТЕФА І ВАСИЛЬ НАДРАГІ та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Україні і Польщі

